

על אלבום השלום

מאת גבריאל מוקד

הבל... הכל נפרץ, ריוח", ולהלן אוסר עז: "לא נולדתי לתקוע בשופרות ולא לשחרר אדמה מעול זרים. אנקת אנשים מסוגל אני לשמוע, איני יודע לשמוע, אנקת אדמה משועבדת".

בשירי יהודה עמיחי, המצוטטים כאן ברשותו מתוך שלושת קב"ציו, בולטת הציפיה למאבק של עם המגן על עצמו, ביחוד בשיר "לוח הבית הידוע, שכבר עשה, ב" מובן מסויים, היסטוריה ספרותית: "האיש תחת תאמו טילפן ל" איש תחת גפנו:

הלילה הם בתחלש עלולים ל" בוא".

שריין את העלים, סגור היטב את האילן,

קרא למתים הביתה, והיה מר כן".

מעניינים מאוד הם גם הקטעים מרימאן חדש של יצחק ארפז, שהיא, כנראה, יצירה "אורג"מל" המזיח" מובהקת.

גם באלבום הצנוע הזה נוכחים אנו לדעת, כי דווקא "דור המ" דינה" בספרותנו, שסירב לשעבד את יצירתו לתכתיב הפוליטי, הי גיב בצורה הומאנית ודמוקרטית על האירועים הגדולים, דווקא ע"י טיחי (ועוז ואורפז) החל לסגל את האגנדה הפרסונאלית בין יוצרי חופשי מבימו לבין אורח אנושי בצאצא אל מערבולת המאורעות בחוץ.

אמנם, "יבי" מעלה בנוסטאלגיה את בתי השירה המגויסת של אלכסנדר פן מתוך נסיון (בלתי מודע כנראה) למג את טהאטם האישית של המודרניסטים עם שירת המינשר של הצבר כדי מיקשה אחת, גם אנו מקבלים באודה את בתיו הפאטיסיים של פן, המזכיר דים לנו את געורי ארץ-ישראל האדומה, בין הלוצים להדי מלז" מתארחים בספרד.

אינני יכול לדבר כאן על כל השירים באלבום — הוא באלו הנלמבים של אנדרה הלפי וכלה באלו העממיים של "יבי". אזכיר רק מיכתם קצר של אלעזר גרנות (שבדרך-כלל אינני זוכר אותו כמ" שורר): "עמבסקות כוסף-חי / (אהבת דמיון ערב) / ערוכות דר (המשך בעמ' 8)

מחשבה נאה עלתה בליבו של המשורר העממי יונה בן-יהודה ("יבי"), כאשר החליט להוציא ל" אור כעין אלבום-שלום של שירים וקטעי סיפור, רשימות וציורים*. על רקע אלבומי גבורה וספרי מל" חמה, שבאו כמבול צפוי ומוכ"מי אליו אחר ששת-הימים, אשר הל" קו נאה נחלקו לאו דווקא, בר" לט האלבום של "יבי" בשאיפה פנה לשלום ובהדגשת הצד הבל" תי-אנושי שבכל מלחמה — ואפי" לו במלחמת-מגן הצודקת ביותר, לפיכך, מן-הראוי שאלבום זה י" פץ ויגיע לידי קוראים רבים, על אף כריכתו האדומה והשותחת דם, אולם פרט לנימת הניגוד והדגשת האספקט האחר שבמלחמה, רא"י יים דפי, לחיות' לדיון וביקורת משתי בחינות נוספות: הצד הצי" בורי והצד האסתטי.

מבחינה ציבורית הטפיל, "יבי", כמדומני, לבהור שירים, קטעי סיפור ורשימות, המצליחים ליצור תמונה ברורה של התנגדות להר" רא"פאטריוטיות ולחלומות על תה" ליד-סיפוחים מתמיד. ראויים לצי" טוט, למשל, דבריו המאלפים של עמוס עוז: "משם, מעבר קווי הגבול, התכוון אלי במשך רוב שנות חיי איוה איום זועף, אני זוכר שיטוטים במורד רחובות מוסרצרה עם אור אחרון, עד קצה אדמת ההפקר, או מראות הנשק" פים אל תודשת שגלד מרחוק, נופים אסורים ממצפה אבותור, כיכר נוסטרדאם המרוסקת, צריחי בית' לחם לעומת הורשות דמת רחל פידרונת מדבריים עד צלעות שי כונת תלפיות, בהק יס'המלח בר פרחקים כמו מיקסס כתוב... בידם ראשון, אהד"עשר ביוני שנת שיר שים ושבע, הלכתי לראות את ירושלים אשר מעבר לקחים, באי תי לקראת מקומות אשר שנים ותי לומות עשו אותם גבישיים כסמל בליבי, תענה הם ממרי בני-אדם: בתים, חצרות, דוכנים, שלטים, ר" היתה תדממה, כמו התמוססו מי הממרים הפנימיים, החלומות כזבו, עולם האגדות וצנוראת היה של

* לחיות, אלבום בהשתת"ת חמישה-עשר סופרים ועיתונ"אים פסלים וציירים, העורך: יבי, הרצאת אגודת, ירושלים.

על אלבום השלום

(סוף מעמ' 7)

ריס'דורים / בטילסולי הכתב /
 הרבות הרבש המתאסף / בקצות
 אצבעותיו: / עוד תיטופנה ב'
 גיולן / אל עמק השרבי, וכן
 הווייה בנה בשירה של מיכל סנז'
 נית: "הלילה שקט / סערה שעב'
 דה / היתירה קנים עשורה בשע'
 רנו / ונער אחד נערה לא ידע /
 נישא על כפות תמרים שהבאנו. //
 הלילה שקט / והחושך הרב /
 סימר את הפחד עמוק בשרצו

רק צל עוף ענק מיילל בש'
 דרה / טאילו הורם הוא למלך
 עלינו". ברם, הווייה זו מקולקלת
 עלידי שורות הסיום המרועות ב'
 פאתיות שלהן: "אלוהים, צעקה
 נערה ברחוב הסמוך, / לא ידעתי
 איתו / ודמו שפיד".
 התחלתי לדון על הצד הציבור'
 די יגורפתי לתחום האספקט ה'
 אסתטי, אם נגזר עלי, איפוא, לי'
 שוב לרנע לעסקיהעכור של הפז'
 ליטיקה, אציון רק, כי האלבום של

יבי זמלט מהמלל האנטי־ישראלי
 הנכבד, החי לו בעולם יפה, שהפי'
 לשתינאים הם בו המיד קורבן זן
 ותמים של אימפריאליזם וציונות
 עורכי האלבום גרועו מהמהמירות
 הללו — יטוב שנרתעה, לא מ'
 שום חשש "מה יגידו", אלא מ'
 שום שבכל המלל האנטי־ציוני ה'
 זה של משרתי הקו הנוראלי'
 של מוסקובה בקירבנו ושל האמרי'
 גראציה בכוס מים יש הרבה דע'
 אי אמיתות ורבעי אמיתות. אנהו'
 כאן, לבית, מתוך עמדה ישראלית
 שלנו, נצטרך להיאבק על יושר
 גם מול עם אחר — אך לא ננוסף
 בחיץ בקארטיקאטורות של עצמנו.

בקובץ מצויות גם כמה רשימות
 של עיתונאים, הנאבקים בדרך
 זורנאליסטית יותר עם בעייתה של
 מלחמת־המגן וה"צדק החזק". —
 אילו בציר ובפיוטיל משתתפים
 איתנו גולדרייך, רפי לביא, ארי'
 די ליפשיץ, י. תומרקין וג'ורדי'
 שמש. אינני יודע מדוע, אבל גר'
 אה לי, כי קיים כאן מבחינה מ'
 סיימת גודש סריטעב בגוהות
 תיקפנית של תומרקין, דמציפת
 אותנו באלימותה יותר מהיותה מ'
 בטאת או מעודדת למיהה לטיה.
 ג. מנדק